

ÚRAD PRE REGULÁCIU SIEŤOVÝCH ODVETVÍ

Metodické usmernenie č. 05/12/2015

z 11. júna 2015

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví podľa § 9 ods. 3 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach vydáva toto metodické usmernenie:

Čl. 1

Účel usmernenia

Účelom tohto metodického usmernenia je poskytnúť pre elektroenergetické podniky¹⁾ a plynárenské podniky²⁾ usmernenie ohľadom optimalizácie využívania elektriny a plynu, uplatňovania opatrení zameraných na zvýšenie energetickej efektívnosti, poskytovania služieb odberateľom elektriny a odberateľom plynu zameraných na zvýšenie energetickej efektívnosti, uplatňovania cien, taríf a podmienok dodávky elektriny a dodávky plynu spôsobom zameraným na zvýšenie energetickej efektívnosti a zavádzania inteligentných meracích systémov a modernizácie sústav a sietí zameranej na zvýšenie energetickej efektívnosti pri súčasnom plnení požiadaviek existujúcej legislatívy.

Čl. 2

Opatrenia zamerané na optimalizáciu využívania elektriny a plynu

1. Využiť možnosti posúdenia využívania energie pomocou energetického auditu a uplatňovať výsledky energetického auditu.
2. Plniť požiadavky § 14 zákona č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o energetickej efektívnosti“).
3. Plniť požiadavky § 28 ods. 4, § 31 ods. 4, § 49 ods. 11 a 12, § 64 ods. 14 a 15 a § 67 ods. 11 a 12 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetike“) a vypracovať analýzu potenciálu energetickej efektívnosti plynárenskej a elektrizačnej infraštruktúry podniku. Podnik by mal stanoviť konkrétne opatrenia a určiť potrebné investície umožňujúce zaviesť nákladovo efektívne zlepšenia energetickej efektívnosti v sieťovej infraštruktúre s harmonogramom ich zavádzania.
4. Zaviesť systém energetického manažérstva,³⁾ systém environmentálneho manažérstva⁴⁾ alebo EMAS⁵⁾ v podniku.
5. Energetickú efektívnosť uplatňovať pri využívaní energetických surovín a médií na stupni výroby, prenosu, distribúcie, dodávky a spotreby energie a vytvárať priestor pre prijímanie opatrení, ktorých výsledkom je zníženie spotreby energie na jednotku výstupu, nákladov na

¹⁾ § 3 písm. b) bod 5. zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁾ § 3 písm. c) bod 3 zákona č. 251/2012 Z. z.

³⁾ STN EN ISO 50001 Systém energetického manažérstva. Požiadavky s návodom na používanie (ISO 50001: 2011).

⁴⁾ STN EN ISO 14001/AC Systém environmentálneho manažérstva. Požiadavky s pokynmi na použitie (ISO 14001:2004/Cor. 1: 2009).

⁵⁾ Zákon č. 351/2012 Z. z. o environmentálnom overovaní a registrácii organizácií v schéme Európskej únie pre environmentálne manažérstvo a audit a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

výrobu elektriny a tepla, nepriaznivých environmentálnych dopadov bez zníženia úrovne kvality poskytovaných služieb.

6. Zabezpečiť výmenu zastaraných zariadení za modernejšie s menším výkonom a nižšou energetickou náročnosťou alebo vymeniť morálne a fyzicky opotrebované výrobné zariadenia za nové s progresívnejšími technickými parametrami.
7. Zaviesť systémy merania, kontroly a overovania, v rámci ktorých sa overí významný podiel na zlepšení energetickej efektívnosti podniku. Je to možné použiť aj na vyhodnotenie energetického auditu.
8. Ročne uverejniť dosiahnuté úspory energie na svojom webovom sídle a na základe žiadosti poskytovať aktuálne informácie o spotrebe podniku, pričom musí byť zachovaná integrita a dôverynosť súkromných alebo citlivých obchodných informácií v súlade s platnými právnymi predpismi.
9. Obstarávať iba výrobky, služby a budovy s vysokou energetickou efektívnosťou. Pri výzvach na predkladanie ponúk týkajúcich sa zákaziek na poskytovanie služieb s významným energetickým obsahom posúdiť možnosť uzatvoriť dlhodobé zmluvy o energetickej efektívnosti, ktoré poskytujú dlhodobé úspory energie.
10. Výrobca elektriny plní požiadavky podľa § 7 zákona o energetickej efektívnosti.
11. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy, prevádzkovateľ prepravnej siete, prevádzkovateľ distribučnej sústavy a prevádzkovateľ distribučnej siete plnia povinnosti uvedené v § 7 zákona o energetickej efektívnosti.
12. Elektroenergetický podnik a plynárenský podnik plní požiadavky podľa § 24 ods. 2 zákona o energetickej efektívnosti.
13. Dodávateľ energie plní požiadavky podľa § 24 ods. 4 zákona o energetickej efektívnosti.
14. Pri podpore prijímania opatrení energetickej efektívnosti je potrebné zachovať štandard kvality dodávaných tovarov a služieb.
15. Pri výpočte energetickej účinnosti postupovať podľa vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 88/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje rozsah hodnotenia, spôsob výpočtu a hodnoty energetickej účinnosti zdrojov a rozvodov energie.

Čl. 3

Opatrenia zamerané na zvýšenie energetickej efektívnosti

1. Uplatňovať opatrenia energetickej efektívnosti tak, aby sa do 31. decembra 2020 dosiahol kumulatívny cieľ úspor energie u konečného spotrebiteľa vo výške 26 565 GWh a cieľ u konečného spotrebiteľa v roku 2016 vo výške 5692 GWh.
2. Na potreby plnenia cieľa úspor energie u konečného spotrebiteľa zväžiť možnosť uzavrieť dohodu o úspore energie podľa § 8 zákona o energetickej efektívnosti.
3. Na podporu energetickej efektívnosti je nevyhnutné mať k dispozícii a poskytovať koncovému odberateľovi presné informácie o
 - a) spotrebe energie a nákladoch na jej obstaranie,
 - b) možnostiach energeticky úsporných opatrení,
 - c) štandardoch energetickej účinnosti spotrebičov.
4. Každý dodávateľ elektriny a dodávateľ plynu poskytuje informácie podľa § 22 a § 23 zákona o energetickej efektívnosti spolu s informáciami o dostupných opatreniach na zvýšenie energetickej efektívnosti s cieľom umožniť koncovému odberateľovi rozhodovať o svojej

individuálnej spotrebe energie. Všetky druhy informácií súvisiacich s energetickou efektívnosťou musia byť vhodnou formou v dostatočnej miere rozšírené prostredníctvom vyúčtovania medzi odberateľov.

5. Za účelom overenia významnosti podielu na zlepšení energetickej efektívnosti odberateľov a koncových odberateľov zaviesť systémy merania, kontroly a overovania.
6. Zabezpečiť realizáciu opatrení energetickej efektívnosti prioritne v domácnostiach postihnutých energetickou chudobou a v zariadeniach sociálneho bývania.
7. Na žiadosť odberateľa elektriny je dodávateľ elektriny povinný sprístupniť poskytovateľovi energetickej služby, ktorého určí odberateľ podľa § 35 ods. 1 písm. m) zákona o energetike, informácie podľa § 34 ods. 2 písm. r) zákona o energetike a to spôsobom zrozumiteľným pre odberateľa elektriny najmä vyúčtovaciu faktúru a materiál zasielaný súčasne s vyúčtovacou faktúrou, informácie o histórii spotreby elektriny odberateľa a aktuálne namerané údaje, ak má odberateľ nainštalované určené meradlo.
8. Na žiadosť odberateľa plynu je dodávateľ plynu povinný sprístupniť poskytovateľovi energetickej služby, ktorého určí odberateľ podľa § 70 ods. 1 písm. j) zákona o energetike informácie podľa § 69 ods. 2 písm. t) zákona o energetike a to spôsobom zrozumiteľným pre odberateľa plynu, najmä vyúčtovaciu faktúru a materiál zasielaný súčasne s vyúčtovacou faktúrou, informácie o histórii spotreby plynu odberateľa a aktuálne namerané údaje, ak má odberateľ nainštalované určené meradlo.
9. Ročne uviesť dosiahnuté úspory energie na svojom webovom sídle.
10. Pripraviť informačnú kampaň zameranú na zvyšovanie povedomia odberateľa o energetickej efektívnosti, o spotrebe a energetických nákladoch, o dostupnosti a spoľahlivosti energeticky efektívnych technológií, o výhodách plynúcich z úspor energií.

Čl. 4

Opatrenia zamerané na uplatňovanie podmienok dodávky elektriny a plynu spôsobom zameraným na zvýšenie energetickej efektívnosti

1. Prevádzkovatelia sústavy alebo siete by mali sprístupniť systémové služby odberateľom, ktoré im umožnia vykonávať opatrenia na zvyšovanie energetickej efektívnosti v súvislosti s pokračujúcim zavádzaním inteligentných sústav a sietí. Takéto systémové služby, ktoré nepriaznivo neovplyvňujú bezpečnosť sústavy alebo siete, môže určiť prevádzkovateľ sústavy alebo siete.
2. Vytvoriť a sprístupniť systémové služby pre riadenie spotreby, najmä:
 - a) presunom zaťaženia koncových odberateľov z času špičky na čas mimo špičky, berúc do úvahy dostupnosť energie z obnoviteľných zdrojov, energie z kombinovanej výroby a distribuovanej výroby,
 - b) úsporami energie z riadenia spotreby,
 - c) znížením spotreby na základe opatrení energetickej efektívnosti prijatých poskytovateľmi energetických služieb vrátane spoločností poskytujúcich energetické služby,
 - d) pripojením a využívaním zdrojov výroby na nižších úrovniach napätia,
 - e) pripojením zdrojov výroby umiestnených bližšie k miestu spotreby,
 - f) uskladnením energie.

Čl. 5

Opatrenia podporujúce zavádzanie inteligentných meracích systémov a modernizácie sietí zameranej na zvýšenie energetickej efektívnosti

1. Plniť požiadavky a ustanovenia vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 358/2013 Z. z., ktorou sa ustanovuje postup a podmienky v oblasti zavádzania a prevádzky inteligentných meracích systémov (ďalej len „IMS“) v elektroenergetike alebo inštaláciu IMS urýchliť.
2. Pri inštalácii IMS poskytnúť odberateľovi náležité poradenstvo a informácie o plnom potenciáli IMS, najmä spôsob odčítania a monitorovanie spotreby energie.
3. Aktualizovať zobrazované namerané údaje dostatočne často na to, aby sa mohli využiť na dosiahnutie úspor energie.
4. Vytvoriť, navrhnuť a ponúkať štandardizované rozhrania, ktoré by umožnili riešenia riadenia spotreby energie „v reálnom čase“.
5. Poskytovať namerané výsledky priamo odberateľovi.
6. Pri zavádzaní IMS prijať opatrenia pre pozitívne a ďalekosiahle rozšírenie, uznávanie a používanie vzoru na posúdenie vplyvu inteligentných sietí a inteligentných meracích systémov na ochranu údajov („vzor DPIA“)⁶⁾ s cieľom prispieť k zabezpečeniu základných práv na ochranu osobných údajov a súkromia pri zavádzaní inteligentných sietí a inteligentných meracích systémov v súlade s odporúčaním Komisie z 10. októbra 2014 o vzore na posúdenie vplyvu inteligentných sietí a inteligentných meracích systémov na ochranu údajov (2014/724/EÚ).

Čl. 6

Zrušovacie ustanovenie

Metodické usmernenie č. 01/12/2013 zo dňa 12. decembra 2013 sa zrušuje.

Čl. 7

Účinnosť

Toto metodické usmernenie nadobúda účinnosť 30. júna 2015.

Ing. Ivan Zachar v. r.
riaditeľ odboru regulácie kvality a analýz

⁶⁾ Vzor DPIA, ktorý pripravila Európska pracovná skupina pre inteligentné siete, vymedzuje inteligentné siete ako energetické siete, ktoré dokážu cenovo efektívne integrovať správanie a konanie všetkých používateľov, ktorí sú na ne pripojení, v záujme zabezpečenia ekonomicky efektívneho, udržateľného systému výroby elektrickej energie s nízkymi stratami a s vysokou kvalitou, spoľahlivosťou a bezpečnosťou dodávok: http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/smartgrids/doc/expert_group1.pdf